

I. Ulgi dla niepełnosprawnych

W związku z obowiązującą regulacją dotyczącą orzecznictwa o niepełnosprawności, należy pamiętać, że:

- orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji, a także orzeczenie zaliczające do I grupy inwalidów należy traktować na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy, a także orzeczenie zaliczające do II grupy inwalidów należy traktować na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy oraz orzeczenie o celowości przekwalifikowania zawodowego, a także orzeczenie zaliczające do III grupy inwalidów należy traktować na równi z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności.

Powyższe zrównanie orzeczeń ma zastosowanie dla przedstawionych w opracowaniu ulg i uprawnień.

Ulgi w PKS i PKP (Dz. U. z 2002 r., Nr 175, poz. 1440 z późn. zm.)

Wszystkie ulgi obowiązują tylko w 2 klasie pociągów, tylko w określonych kategoriach pociągów oraz na podstawie określonych rodzajów biletów (szczegóły te zawarte są poniżej, w opisach uprawnień wyróżnionych grup). Ulgi nie dotyczą przejazdów pociągami EuroCity i InterCity w komunikacji międzynarodowej oraz przejazdów w komunikacji autobusowej ekspresowej.

Osoby uprawnione do ulgowych przejazdów w klasie 2 - na podstawie biletów jednorazowych - korzystające z przejazdu w klasie 1 zobowiązane są uiścić dopłatę w wysokości różnicy między ceną biletu w klasie 1, a ceną biletu w klasie 2 (chodzi o ceny biletów bez ulg). Renciści i emeryci mają prawo do:

- **dwóch jednorazowych przejazdów w ciągu roku kalendarzowego z ulgą 37% w 2 klasie pociągów osobowych, pociągów pociągów pociągów pociągów, na podstawie zaświadczenia wydanego przez:**
 - terenowe jednostki Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
 - regionalne komisje emerytów i rencistów NSZZ Solidarność,
 - Niezależny Krajowy Związek Zawodowy w Polsce „Solidarność Weteranów Pracy”,
 - Zarząd Główny i oddziały terenowe Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów „Solidarność - 80”,
 - wojewódzkie i regionalne rady weteranów pracy Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
 - Niezależny Związek Przyszłych i Obecnych Emerytów i Rencistów „Weterani Pracy”,
 - oddziały wojewódzkie Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Resortu Spraw Wewnętrznych,
 - zarządy i koła Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego,
 - okręgowe sekcje emerytów i rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego,
 - Związek Zawodowy Pracowników Najwyższej Izby Kontroli,

- Komisję Krajową i zarządy regionów Chrześcijańskiego Związku Zawodowego „Solidarność” im. Księdza Jerzego Popiełuszki,
- zarządy wojewódzkie Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa Rzeczypospolitej Polskiej,
- oddziały wojewódzkie Związku Żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego,
- terenowe jednostki Krajowego Związku Emerytów i Rencistów Służby Więziennej.

Powyższe zaświadczenia ważne są z dowodem osobistym lub innym dokumentem potwierdzającym tożsamość osoby uprawnionej.

UWAGA: Należy pamiętać, że przejazd „tam” i „z powrotem” jest traktowany jako dwa oddzielne przejazdy, nawet jeśli opłata za te dwa przejazdy potwierdzona jest na jednym bilecie. Emeryci i renciści nie mają żadnych zniżek w autobusach PKS.

Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności (niezdolne do samodzielnej egzystencji, inwalidzi I grupy) mają prawo do:

- 49% ulgi w pociągach osobowych i autobusach PKS w komunikacji zwykłej, na podstawie biletów jednorazowych,
- 37% ulgi w pozostałych pociągach PKP i autobusach PKS, również na podstawie biletów jednorazowych.

Osoby niewidome uznane za niezdolne do samodzielnej egzystencji:

- 93% ulgi przy przejazdach w pociągach osobowych PKP i autobusach PKS komunikacji zwykłej na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych
- 51% ulgi w pozostałych pociągach PKP i autobusach PKS innej niż zwykła, również na podstawie biletów jednorazowych lub imiennych miesięcznych

Do ulgi uprawnia jeden z dokumentów:

- wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów,
- wypis z treści orzeczenia: wojskowej komisji lekarskiej, komisji lekarskiej podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji albo Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidztwa,
- orzeczenie lub wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji,
- wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego lub komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji,
- zaświadczenie ZUS lub KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji,

- legitymacja emeryta - rencisty wojskowego z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa,
- legitymacja emeryta - rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, Ministrowi Sprawiedliwości albo Ministrowi Obrony Narodowej, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji,
- legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ.

Wszystkie powyższe dokumenty, z wyjątkiem legitymacji emeryta – rencisty wojskowego, oraz legitymacji osoby niepełnosprawnej, okazuje się razem z dowodem osobistym lub innym dokumentem potwierdzającym tożsamość osoby uprawnionej.

Osoby niewidome, niebędące osobami o znacznym stopniu niepełnosprawności (niezdolnymi do samodzielnej egzystencji, inwalidami I grupy), mają prawo do:

- 37% ulgi w 2 klasie pociągów PKP oraz w autobusach PKS,
- na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych. Do ulgi uprawnia jeden z dokumentów (wymienionych powyżej, przy okazji omawiania uprawnień osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności) stwierdzających inwalidztwo, niezdolność do pracy albo niepełnosprawność z powodu stanu narządu wzroku.

Opiekun lub przewodnik towarzyszący w podróży:

- osobie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub
- osobie niewidomej,

na podstawie jednego z dokumentów podopiecznego oraz biletów jednorazowych, ma prawo do 95% ulgi w pociągach PKP i autobusach PKS. Opiekun lub przewodnik, wg ustawy, musi być osobą pełnoletnią. Przewodnikiem osoby niewidomej może być też osoba, która ukończyła 13 lat, albo pies - przewodnik (wtedy również za psa ponosimy ulgową opłatę).

Dzieci i młodzież niepełnosprawna (należy przez to rozumieć dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do ukończenia 24 roku życia oraz studentów dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawnych do ukończenia 26 roku życia) oraz ich rodzice lub opiekunowie (chodzi o jedno z rodziców oraz o jednego opiekuna) mają prawo do:

- 78% ulgi w pociągach PKP i autobusach PKS na trasie z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do: przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny - i z powrotem (dzieci na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych, rodzice lub opiekunowie - biletów jednorazowych).

Korzystający z ulgowych przejazdów są zobowiązani posiadać odpowiedni dokument potwierdzający niepełnosprawność:

1. dla dzieci i młodzieży uczęszczającej do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub innej placówki o charakterze oświatowym jest to:

- legitymacja przedszkolna dla dzieci niepełnosprawnych,
- legitymacja szkolna dla uczniów niepełnosprawnych,
- legitymacja szkolna albo studencka wraz z jednym z dokumentów wymienionych poniżej - w punkcie 2.

2. dla dzieci i młodzieży nie uczęszczającej do szkoły (innych placówek z punktu 1):

- orzeczenie lub wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej ZUS, stwierdzające niezdolność do samodzielnej egzystencji, całkowitą albo częściową niezdolność do pracy,
- wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzającego zaliczenie do jednej z grup inwalidzkich,
- legitymacja dokumentująca niepełnosprawność, wystawiona przez uprawniony organ.
- UWAGA: Przy przejazdach do jednostek udzielających świadczeń zdrowotnych albo pomocy społecznej bądź organizujących turnusy rehabilitacyjne dodatkowo, oprócz wymienionych dokumentów, wymagane jest zaświadczenie (zawiadomienie) określające:
 - miejsce i termin badania, leczenia, konsultacji, zajęć rehabilitacyjnych, zajęć terapeutycznych albo pobytu w ośrodku wsparcia, domu pomocy społecznej, lub na turnusie rehabilitacyjnym,
 - odpowiednio (w drodze powrotnej), potwierdzające stawienie się na badaniach, konsultacji, turnusie itp.

3. rodzice lub opiekunowie mogą korzystać z ulgowych przejazdów PKP lub PKS na podstawie wymienionych powyżej, w punkcie 1 i 2 dokumentów podopiecznych. Podróżując bez dziecka (po dziecko, po odwiezieniu dziecka) należy mieć zaświadczenie ze szkoły lub innej placówki.

W innych relacjach niż określone powyżej dzieci i młodzież niepełnosprawna mają odpowiednio prawo do następujących ulg:

1. dzieci w wieku do ukończenia 4 lat korzystają z bezpłatnych przejazdów w 2 klasie pociągów PKP oraz w autobusach PKS w komunikacji zwykłej i przyspieszonej (pod warunkiem, że nie zajmują oddzielnego miejsca tzn. siedzą „na kolanach”) - na podstawie biletów jednorazowych oraz dokumentu stwierdzającego wiek dziecka (np. książeczka zdrowia dziecka, dowód osobisty jednego z rodziców). Jeśli dziecko korzysta z oddzielnego miejsca w autobusie PKS ulga wynosi 78%.

2. dzieci w wieku powyżej 4 lat do rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego mają prawo do 37% ulgi przy przejazdach pociągami osobowymi, pospieszonymi i ekspresowymi oraz w autobusach PKS, w komunikacji zwykłej i przyspieszonej - na podstawie biletów jednorazowych oraz następujących dokumentów:

- dokumentu stwierdzającego wiek dziecka,
- zaświadczenia o odroczeniu spełniania obowiązku szkolnego, wydanego przez dyrektora publicznej szkoły podstawowej,
- legitymacji przedszkolnej dla dziecka niepełnosprawnego.

3. do 49% ulgi w pociągach osobowych i pospiesznych oraz w autobusach PKS w komunikacji zwykłej i przyspieszonej, mają prawo:

- dzieci w trakcie rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego, dzieci i młodzież, uczęszczająca do szkoły, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia,

4. Do ulgi 51% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pospiesznych

- studenci do ukończenia 26 lat,

na podstawie biletów imiennych miesięcznych.

II. Ulgi w komunikacji miejskiej na terenie Gliwic

T A R Y F A

przewozu osób i bagażu w komunikacji miejskiej
organizowanej przez Zarząd Transportu Metropolitalnego (ZTM)

Opracowano na podstawie Uchwały nr 257/2018 Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z dnia 06.12.2018 r. z późn. zm. (stan na 1 stycznia 2019 roku).

§ 3. Przejazdy bezpłatne

Do przejazdów bezpłatnych uprawnieni są:

- Posłowie na Sejm i Senatorowie - na podstawie ważnych legitymacji.
- Dzieci do końca roku kalendarzowego w którym ukończyły 7. rok życia – na podstawie oświadczenia osoby opiekującej się dzieckiem w czasie podróży (w przypadku przewożenia dziecka w wózku, nie pobiera się dodatkowej opłaty za wózek).
- Dzieci i młodzież, mające miejsce zamieszkania na terenie gmin wchodzących w skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, w wieku od 7. do 16. roku życia:
 - urodzone w okresie od 1 stycznia do 30 września – posiadają uprawnienie do 30 września roku kalendarzowego, w którym ukończyły 16 rok życia,
 - urodzone w okresie od 1 października do 31 grudnia – posiadają uprawnienie do dnia 16. rocznicy urodzin,
 na podstawie ulgi zapisanej na Śląskiej Karcie Usług Publicznych.
- Osoby niepełnosprawne** uczęszczające do przedszkola, szkoły albo do ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym, w przypadku obywateli polskich oraz obywateli innego państwa posiadających taki dokument – na podstawie ważnej legitymacji przedszkolnej dla dzieci niepełnosprawnych (wzór określony w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania) lub ważnej legitymacji szkolnej dla uczniów niepełnosprawnych (wzór określony w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania).
- Dzieci i młodzież niepełnosprawne do 18. roku życia**, tj. do dnia 18. rocznicy urodzin, w przypadku obywateli polskich oraz obywateli innego państwa posiadających taki dokument,

na podstawie jednego z niżej wymienionych dokumentów:

- i. ważnej legitymacji osoby niepełnosprawnej wystawionej przez właściwy organ bez względu na stopień niepełnosprawności,
- ii. ważnej legitymacji osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16. roku życia wystawionej przez właściwy organ,
- iii. orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydane przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności.
- iv. orzeczenia lekarza orzecznika ZUS lub lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzające częściową lub całkowitą niezdolność do pracy lub całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji.
- f. Inwalidzi wojenni, wojskowi oraz osoby represjonowane – w przypadku obywateli polskich oraz obywateli innego państwa posiadających taki dokument – na podstawie książki inwalidy wojennego/wojskowego lub legitymacji osoby represjonowanej, wydanych przez ZUS.
- g. Osoby całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji lub uznane za niepełnosprawne w stopniu znacznym** – w przypadku obywateli polskich oraz obywateli innego państwa posiadających taki dokument – na podstawie jednego z niżej wymienionych dokumentów:
 - i. ważnej legitymacji wystawionej przez właściwy organ, dokumentującej stopień niepełnosprawności,
 - ii. ważnej legitymacji emeryta/rencisty, wojskowego/policyjnego z wpisem właściwego organu emerytalnego o uznaniu za niepełnosprawnego w stopniu znacznym lub zaliczeniu do I grupy inwalidów. W przypadku gdy legitymacja nie zawiera zdjęcia osoby uprawnionej, niezbędne jest również posiadanie dokumentu umożliwiającego ustalenie tożsamości zawierającego zdjęcie,
 - iii. orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia lub wojskowej komisji lekarskiej stwierdzającego uznanie za niepełnosprawnego w stopniu znacznym lub zaliczenie do I grupy inwalidów wraz z dokumentem umożliwiającym ustalenie tożsamości zawierającym zdjęcie,
 - iv. orzeczenia lekarza orzecznika ZUS lub lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzającego całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji wraz z dokumentem umożliwiającym ustalenie tożsamości zawierającym zdjęcie.
- h. Osoby niewidome i ociemniałe – w przypadku obywateli polskich oraz obywateli innego państwa posiadających taki dokument – na podstawie ważnej legitymacji Polskiego Związku Niewidomych, ważnej legitymacji Związku Ociemniałych Żołnierzy RP lub jednego z dokumentów wymienionych w ust. 1 lit. g, stwierdzającego znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu choroby narządu wzroku oznaczonej symbolem przyczyny niepełnosprawności – "04-O" (dawniej symbol „O”), wystawionej przez właściwy organ.
- i. **Opiekunowie osób**, o których mowa w ust. 1 lit. d, e, g i h, tylko w przypadku gdy towarzyszą tym osobom w podróży – na podstawie dokumentów poświadczających uprawnienia osób niepełnosprawnych. Uprawnienie dotyczy tylko jednej osoby będącej opiekunem osoby niepełnosprawnej.
- j. Osoby, które ukończyły 70. rok życia, tj. od dnia ukończenia – na podstawie dokumentu umożliwiającego ustalenie tożsamości, zawierającego zdjęcie i datę urodzenia.
- k. Pracownicy ZTM oraz pracownicy Departamentu Komunikacji i Transportu GZM podczas wykonywania czynności służbowych, na podstawie legitymacji służbowej oraz kontrolerzy ZTM i kontrolerzy biletowi innych podmiotów, wykonujących usługi kontroli na podstawie

umowy z ZTM, w trakcie wykonywania czynności kontroli biletów, na podstawie identyfikatora wydanego przez ZTM.

l. Pasażerowie, którzy w dniu 22 września każdego roku („Dzień bez samochodu”) okażą ważny oryginał dowodu rejestracyjnego pojazdu silnikowego.

m. Umundurowani funkcjonariusze Policji, Żandarmerii Wojskowej oraz Straży Miejskiej.

n. Pasażerowie w dniu 1 listopada każdego roku.

2. Dopuszcza się możliwość poszerzenia uprawnień do przejazdów bezpłatnych dla dzieci i młodzieży w wieku od 7. do 16. roku życia (według zasad określonych w ust. 1 lit. c, tiret pierwszy i drugi), mających miejsce zamieszkania na terenie gmin nie wchodzących w skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, pod warunkiem zobowiązania się zainteresowanych gmin/związków międzygminnych do zawarcia stosownego porozumienia, regulującego zasady finansowania dodatkowego uprawnienia dla dzieci i młodzieży, a następnie jego podpisania. Lista gmin/związków międzygminnych nabywających uprawnienie wynikające ze zobowiązania finansowego będzie wskazywana przez Przewodniczącego Zarządu GZM.

3. Uprawnienia do przejazdów bezpłatnych, o których mowa w ust. 1 lit. a, c-h oraz j kodowane są na Kartach spersonalizowanych ŚKUP w Punktach Obsługi Klienta i Punktach Obsługi Pasażera, po okazaniu dokumentów uprawniających do przejazdów bezpłatnych.

4. W przypadku, gdy dany dokument ma określony termin ważności lub ze statusu osoby wynika termin ograniczający posiadanie uprawnienia do przejazdu bezpłatnego, uprawnienie zapisane na Karcie ŚKUP jest tylko na dany okres. Dalsze korzystanie z uprawnienia do przejazdu bezpłatnego wymaga aktualizacji posiadanych dokumentów i okazania ich w POP lub POK celem ponownego zakodowania uprawnienia na Karcie ŚKUP.

5. W przypadku braku Karty ŚKUP lub korzystania ze spersonalizowanej Karty ŚKUP bez zakodowanego na niej uprawnienia do przejazdów bezpłatnych, pasażerowie korzystają z przejazdów bezpłatnych na podstawie ważnych dokumentów potwierdzających ich uprawnienia z zastrzeżeniem ust.1 lit. c. i ust. 2.

6. Obywatelom UE i członkom rodzin obywateli UE przysługują analogiczne ulgi jak w przypadku obywateli polskich na podstawie dokumentów potwierdzających status odpowiadający jednemu z uprawnień wymienionych w § 3 ust. 1 lit. d - h, wydanych w państwach członkowskich Unii Europejskiej wraz z dokumentem podróży lub innym ważnym dokumentem (zawierającym zdjęcie), umożliwiającym ustalenie tożsamości i obywatelstwa.

Pasażer może korzystać podczas przejazdu tylko z jednej ulgi.

III. Niestosowanie się do wybranych znaków drogowych – karta parkingowa

Od 1.07.2014r. z wnioskiem o kartę parkingową należy występować do Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gliwicach ul. Bojkowska 20 (ustawa z dnia 23.10.2013 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw).

UWAGA!

Karty parkingowe wydane na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowują ważność do dnia określonego jako data ważności karty, nie dłużej niż do dnia 30.11.2014r.

NOWE PRZEPISY O KARCIE PARKINGOWEJ wprowadzone ustawą z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2013 r., poz. 1446) będą obowiązywać już od 1 lipca 2014r.

ORGANEM WYDAJĄCYM kartę parkingową będzie przewodniczący powiatowego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności. Kartę parkingową, uprawniającą do parkowania na tzw. kopertach, będą mogły otrzymać WYŁĄCZNIE osoby:

- ze ZNACZNYM stopniem niepełnosprawności,
- z UMIARKOWANYM stopniem niepełnosprawności,

UWAGA! Osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności będą mogły otrzymać kartę parkingową tylko w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem:

- 04-O (choroby narządu wzroku),
- 05-R (upośledzenie narządu ruchu),
- 10-N (choroba neurologiczna),
spełniające przesłanki określone art. 8 ust 3a 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.), czego wyrazem jest pozytywne określenie wskazania w pkt. 9 w posiadanym ORZECZENIU O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.

Skład orzekający oceniając spełnianie przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w ustawie - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.), tzn. czy osoba posiada obniżoną sprawność ruchową, bierze pod uwagę, czy niepełnosprawność powoduje ograniczenia w samodzielnym poruszaniu się i przemieszczaniu - zgodnie z § 5 ust. 2 rozporządzenia MGPIPS z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. 2003 r., Nr 139, poz. 1328).

4. Dla osób do 16 roku życia, które nie mają w orzeczeniu określonego stopnia niepełnosprawności, warunkiem otrzymania karty parkingowej będzie ograniczona możliwość poruszania się (pozytywnie określone wskazanie w pkt 9).

5. Osoba spełniająca powyższe warunki otrzyma imienną kartę parkingową.

6. Karta parkingowa dla prywatnej osoby będzie wydawana na czas określony, w oparciu o okres ważności posiadanego orzeczenia, ale nie dłużej niż na 5 lat.

7. Karta będzie wydawana także placówkom, które posiadają samochód do przewozu osób z niepełnosprawnością; w takiej karcie wpisany będzie numer rejestracyjny samochodu, który jest własnością danej placówki.

8. Karta dla placówki wydawana będzie na 3 lata.

IV. Ulgi pocztowe

(Dz. U. z 2003 r., Nr 130, poz. 1188 z późn. zm.). Udogodnienia związane z usługami pocztowymi to m.in.: bezpłatna usługa doręczania listów, paczek i przekazów bezpośrednio do domu. Listonosz powinien również przyjąć od osoby niepełnosprawnej prawidłowo opłaconą przesyłkę (nie może to być przesyłka rejestrowana). Do powyższych udogodnień mają prawo osoby:

- z uszkodzeniem narządu ruchu powodującym konieczność korzystania z wózka inwalidzkiego,
- niewidome lub ociemniałe.

Zapotrzebowanie na usługę zgłasza się w urzędzie pocztowym właściwym dla miejsca zamieszkania lub u listonosza obsługującego nasz rejon.

V. Ulgi telekomunikacyjne

Dz. U. z 2004 r., Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.)
 Ustawa prawo telekomunikacyjne mówi o następujących obowiązkach, jakie mają świadczący usługi, względem osób niepełnosprawnych:

- obowiązek zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do świadczonej usługi powszechnej przez: oferowanie urządzeń końcowych przystosowanych do używania przez osoby niepełnosprawne, jeżeli używanie takiego urządzenia jest niezbędne do zapewnienia im dostępu do usługi powszechnej, oraz oferowanie udogodnień ułatwiających osobom niepełnosprawnym korzystanie z usługi powszechnej (oznacza to np. posiadanie w ofercie aparatów ze wzmacniaczem słuchawkowym, odpowiednie oznaczenie aparatów publicznych, umożliwiające korzystanie z nich przez osoby słabowidzące, takie ich umieszczenie, aby były dostępne dla osób na wózkach, oznakowanie kart telefonicznych z myślą o niewidomych, przystosowanie placówek obsługujących użytkowników do potrzeb niepełnosprawnych, czyli m. in. likwidacja barier architektonicznych, itp.),
- obowiązek ustalania ceny usługi powszechnej lub poszczególnych usług wchodzących w jej skład, tak, aby uwzględniała ona możliwości ekonomiczne użytkowników końcowych lub odpowiadała ich potrzebom poprzez oferowanie różnych pakietów cenowych oraz sposobów korzystania z usług ze szczególnym uwzględnieniem konsumentów będących osobami niepełnosprawnymi.

Rabatów udziela się na podstawie orzeczeń zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności.

Do rabatów mają prawo tylko niektóre grupy osób niepełnosprawnych:

- w przypadku choroby narządu wzroku – z orzeczeniem znacznego stopnia niepełnosprawności z symbolem przyczyny niepełnosprawności 04-O – choroby narządu wzroku,
- w przypadku zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu - z orzeczeniem znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z symbolem przyczyny niepełnosprawności 03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
- w przypadku zastosowania przez zespół orzekający w orzeczeniu więcej niż jednego symbolu przyczyny niepełnosprawności:
- z orzeczeniem znacznego stopnia niepełnosprawności, jeżeli w łącznym symbolu przyczyny niepełnosprawności występuje symbol przyczyny niepełnosprawności 04-O – choroby narządu wzroku,
- z orzeczeniem znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, jeżeli w łącznym symbolu przyczyny niepełnosprawności występuje symbol przyczyny niepełnosprawności 03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu.

Rabaty udzielane są osobom niepełnosprawnym, które ukończyły 16 rok życia.

Rabatów udziela się także osobom niepełnosprawnym, które nabyły prawa do ulg na podstawie:

- przepisów rozporządzenia Ministra Łączności, z dn. 21 października 1996 r. w sprawie określenia zakresu dostępu osób niepełnosprawnych do świadczonych usług pocztowych lub telekomunikacyjnych o charakterze powszechnym, jeżeli stopień niepełnosprawności orzeczony został na stałe; w przypadku okresowego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności udziela się rabatów na czas określony w orzeczeniu.

Rabat może otrzymać albo osoba niepełnosprawna uprawniona do uzyskania rabatu albo jej prawny opiekun w razie stałego lub czasowego zamieszkiwania opiekuna prawnego razem z osobą niepełnosprawną. Pod pojęciem stałego lub czasowego zamieszkiwania, rozumie się stałe lub czasowe zameldowanie niepełnosprawnego i opiekuna prawnego w tym samym lokalu mieszkalnym lub budynku. Abonament za radio i telewizję (Dz. U. z 2005 r., Nr 85, poz. 728 z późn. zm.)

VI. Abonamentu RTV nie płacą:

1) osoby, co do których orzeczono o:

- zaliczeniu do I grupy inwalidów lub
- całkowitej niezdolności do pracy, na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.[4]), lub
- znacznym stopniu niepełnosprawności, na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.[5]), lub
- trwałej lub okresowej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, Nr 67, poz. 411 i Nr 70, poz. 416);

2) osoby, które ukończyły 75 lat;

3) osoby, które otrzymują świadczenie pielęgnacyjne z właściwego organu realizującego zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej lub rentę socjalną z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub innego organu emerytalno-rentowego;

4) osoby niesłyszące, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu (mierzone na częstotliwości 2 000 Hz o natężeniu od 80 dB);

5) osoby niewidome, których ostrość wzroku nie przekracza 15%;

6) osoby, które ukończyły 60 lat oraz mają ustalone prawo do emerytury, której wysokość nie przekracza miesięcznie kwoty 50% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;

7) osoby:

- które mają prawo do korzystania ze świadczeń pieniężnych z tytułu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.[6]),
- spełniające kryteria dochodowe, określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm),
- bezrobotne, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 i Nr 70, poz. 416),
- posiadające prawo do zasiłku przedemerytalnego, określonego w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- posiadające prawo do świadczenia przedemerytalnego, określonego w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r.

VII. Ulgowe bilety do muzeów

(Dz. U. z 2008 r., Nr 160, poz. 994)

Wprowadzenie ulg w opłatach jest obowiązkiem muzeów państwowych. Ulgowe bilety mogą kupować: osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami oraz renciści, emeryci, nauczyciele, studenci i uczniowie. Bezpłatny wstęp przysługuje dzieciom do lat 7.